

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5CoE/91/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414205645
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Deák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6414205645.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, vo veci exekúcie oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému L. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/XX, XXX XX K. Z., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., so sídlom Exekútorského úradu Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod sp. zn. EX 6254/14, o vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 2.982,96 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 1Er/319/2014-34 zo dňa 15.10.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) nezastavil exekúciu vedenú súdnym exekútorom na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 11582/11 zo dňa 30.03.2012.

Proti uvedenému rozhodnutiu exekučného súdu podal povinný odvolanie, v ktorom uviedol, že predmetnú zmluvu nikdy nepodpísal a pôžičku nevybral, v súčasnosti prebieha expertíza jeho podpisu ale šetrenie do dnešného dňa nebolo ukončené.

Oprávnený sa k odvolaniu povinného vyjadril podaním doručeným súdu dňa 23.12.2015. Vo vyjadrení uviedol, že v súčasnej dobe prebieha skrátené vyšetrovanie podvodu a v tejto súvislosti mu bola dňa 02.03.2015 doručená žiadosť na doručenie zmluvy, ktorá je potrebná pre účely znaleckého dokazovania z odboru grafológie. Táto zmluva bola dňa 23.03.2015 poskytnutá OO PZ Banská Štiavnica. Oprávnený v tejto súvislosti uviedol, že nakoľko povinný má v súčasnej dobe u oprávneného ešte jeden úver, ktorý nespláca riadne a včas do rozhodnutia o skrátenom vyšetrovaní nesúhlasí so zastavením exekúcie. V prípade ak by bolo dokázané, že povinný nepodpísal predmetnú zmluvu podá oprávnený návrh na zastavenie exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. c) exekučného poriadku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiada, aby odvolací súd potvrdil uznesenie okresného súdu.

Uznesenie okresného súdu vydal vyšší súdny úradník. Odvolaniu oprávneného proti rozhodnutiu vydanému vyšším súdnym úradníkom zákonný sudca nevyhovel a predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu podľa ust. § 374 ods. 4 O.s.p.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec podľa§ 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa ustanovenia§ 221 ods. 2 O.s.p. z nasledovných dôvodov:

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že dňa 16.02.2014 bol u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. spísaný do zápisnice návrh oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava na vykonanie exekúcie proti povinnému L. O., na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 11582/11 zo dňa 30.03.2012. Uvedeným rozhodcovským rozsudkom bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému 2.982,96 Eur s príslušenstvom v splátkach. Následne bola exekučnému súdu dňa 09.05.2014 doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Žiar nad Hronom dňa 09.09.2014 vydal poverenie pre súdneho exekútora pod číslom 5613 0081463. Podaním zo dňa 28.10.2014 povinný požiadal o zastavenie exekúcie a odblokovanie účtu z dôvodu, že podpis na úverovej zmluve nie je jeho a bol sfaľšovaný.

Z obsahu spisu vyplynulo, že 17.09.2010 bola uzavretá zmluva o úver č. XXXXXXXXXX ako aj rozhodcovská zmluva medzi účastníkmi konania.

Podľa článku II. rozhodcovskej zmluvy (bod 1, 2), všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 17.09.2010 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmeniek zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takejto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené:

a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca strana podá žalobu na Stáлом rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu,

b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že exekučný súd je počas celého exekučného konania oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie, bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej (vyslovené stanovisko je plne v súlade s názorom vysloveným v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne uznesenie sp. zn. 3 Cdo 146/2011 zo dňa 13. 10. 2011, sp. zn. 3 Cdo 122/2011 zo dňa 09. 02. 2012). Či ide o rozhodnutie formálne vykonateľné sa posudzuje z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané. Z hľadiska obsahových náležitostí rozhodnutia, t.j. určitosť, zrozumiteľnosť a presnosť označenia subjektov práv a povinností, vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať sa skúma materiálne vykonateľnosť rozhodnutia. Odvolací súd nepopiera, že doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 ZoRK má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu (§ 35 ZoRK). Súčasne ale s týmto tvrdením odvolací súd zdôrazňuje, vzhľadom na oprávneným predložený exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, že súd je oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky), či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom, ktorý má na to právomoc.

Vzhľadom na vyššie uvedenú povinnosť exekučného súdu posudzovať splnenie zákonom stanovených procesných predpokladov, za ktorých možno súdneho exekútora poveriť vykonaním exekúcie, je z obsahu predloženého súdneho spisu zrejmé, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav

veci, pretože náležitým spôsobom neskúmal, či bola medzi zmluvnými stranami platne uzavretá rozhodcovská zmluva, resp. doložka, na základe ktorej si rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Skôr ako exekučný súd pristúpi k hodnoteniu plnenia priznaného exekučným titulom, musí zistiť, či bola platne založená právomoc rozhodcovského súdu na konanie a na vydanie exekučného titulu. Z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že by sa touto skutočnosťou exekučný súd náležitým spôsobom zaoberal. Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosť, že dohoda zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu netvorila súčasť zmluvy o úvere alebo súčasť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, ale bola uzavretá vo forme samostatnej rozhodcovskej zmluvy v ten istý deň ako zmluva o úvere, ešte neznamena, že išlo o individuálne dojednanú rozhodcovskú doložku (zmluvu) a o vôli povinného pristúpiť na tento osobitný spôsob rozhodovania sporu.

Rozhodcovskú zmluvu koncipovanú v takom znení, ako bola založená do súdneho spisu odvolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti už v minulosti právne posúdil ako neprijateľnú, a s poukazom na ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podstatným z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je to, že so spotrebiteľom nebola individuálne dojednaná. Skutočnosť, že dohoda zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu netvorila súčasť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ale bola uzavretá vo forme samostatnej rozhodcovskej zmluvy v ten istý deň ako zmluva o úvere ešte neodôvodňuje záver, že táto dohoda bola individuálne dohodnutá a svedčí o vôli povinného pristúpiť na túto osobitnú zmluvnú podmienku. Povahu formulárovej zmluvy totiž majú nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Tomuto typu zmluvy nasvedčuje aj vyhotovenie rozhodcovskej zmluvy v danej veci, ktoré má povahu formulára obdobného tomu, ktorého prostredníctvom zmluvné strany uzavreli samotnú Zmluvu o úvere. Dojednanie zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu by malo charakter individuálnej zmluvnej podmienky vtedy, ak by oprávnený predložil povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takej podobe, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinný mal možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. V danom prípade z návrhu rozhodcovskej zmluvy nevyplýva, že spotrebiteľ mal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej rozhodcovskej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Rozhodcovská zmluva navyše nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Veriteľ podaním návrhu na začatie konania na rozhodcovský súd uskutočnil výber predpokladaný v čl. II bod 1 písm. a) rozhodcovskej zmluvy. Po tomto výbere už povinný nemal faktickú možnosť podať návrh na začatie konania pred všeobecným súdom, musel sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom. Spornosť vo vyvážení vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlačenej časti rozhodcovskej zmluvy je vopred určený konkrétny jediný rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Takouto formuláciou rozhodcovskej zmluvy bolo dlžníkovi- povinnému absolútne odňaté právo slobodnej voľby uplatnenia či bránenia svojho práva nielen medzi všeobecným súdom a rozhodcovským konaním, no aj právo slobodného výberu konkrétneho rozhodcu či rozhodcovského súdu, ktorý by spor z danej spotrebiteľskej zmluvy podľa voľby spotrebiteľa rozhodol. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že množstvo exekučných vecí s obdobným skutkovým základom, kde rozhodcovské rozsudky ako exekučné tituly vykazujú značnú dávku podobnosti, naznačuje istú väzbu medzi rozhodcovskými spoločnosťami a jednou zo zmluvných strán (oprávneným), čo už samo osebe vedie k pochybnostiam o dostatočnom individuálnom prístupe k ochrane práv spotrebiteľa zo strany rozhodcov

Odvolací súd bez toho, aby v tomto štádiu konania hodnotil závery súdu prvého stupňa a vysporiadal sa s námietkami oprávneného k ním, prihliadol v zmysle § 212 ods. 3 O.s.p. na inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Prvotne musí mať exekučný súd preukázané, že boli naplnené predpoklady a zákonné kritériá pre to, aby bolo možné rozhodcovskú zmluvu, resp. doložku, na základe ktorej rozhodcovský súd vydal rozhodcovský rozsudok, považovať medzi zmluvnými stranami za platne dojednanú. Až následne, potom ako bude mať exekučný súd preukázané, že základný právny rámec nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom vychádzal zo spotrebiteľskej zmluvy, bude skúmať aj to, či rozhodcovské zmluvy spĺňajú aj zákonné kritériá v zmysle ochrany spotrebiteľa.

Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie exekučného súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 3 O.s.p. na ďalšie konanie.

Exekučný súd v ďalšom procesnom postupe náležite zistí, či bola daná právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie danej veci, či bola platne uzavretá rozhodcovská zmluva, resp. doložka v zmysle ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní a následne, či spĺňa aj zákonné kritéria v zmysle ochrany spotrebiteľa.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.